

ERHVERVSSKOLER
SOM PARTNERE
FOR INNOVATION
OG VIRKSOMHEDS-
UDVIKLING

reg|lab

**DE-Ls årsmøde
den 5/5-2011**

-

***Erhvervsskolerne som
vækstmotorer***

Rapportens formål og baggrund

- Ønske om at sætte fokus på erhvervsskolernes rolle som erhvervsfremmeaktør.
- Mål om at kortlægge og vurdere erhvervsskolernes potentiale som drivkraft for innovation, iværksætteri og virksomhedsudvikling.
- Finansieret af Erhvervs- og Byggestyrelsen, Undervisningsministeriet, Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Erhvervsskolen Nordsjælland, Business Center Bornholm og CEU-Selandia.

Grundlaget for rapporten

- Dybdegående casestudier blandt 15 virksomheder og iværksættere, der har indgået i succesfulde samspilsprojekter.
- Interview med en række erhvervsskoledirektører om generelle strategier og barrierer på området
- Interview med ledere for særlige enheder, der arbejder med virksomhedssamarbejde og iværksætteri
- To fokusgrupper med deltagelse af erhvervsskoledirektører og ressourcepersoner med stor viden om erhvervssamarbejde.

De ti vækstudfordringer ifølge Regeringens Vækstråd

1. Produktiviteten står i stampe

2. Konkurrenceevnen er under pres

3. Uddannelsesniveau sakker efter de bedste lande

4. Demografisk modvind

5. Beskedent arbejdsudbud

6. Fornyelse og innovation er ikke i top

7. For få nye vækstvirksomheder

8. Behov for en mere effektiv offentlig sektor

9. For lidt konkurrence

10. Et samfund uafhængigt af fossile brændsler

Det traditionelle syn på erhvervsskolernes rolle i vækstpolitikken

1. Produktiviteten står i stampe

2. Konkurrenceevnen er under pres

3. Uddannelsesniveaue sakker efter de bedste lande

4. Demografisk modvind

5. Beskedent arbejdsudbud

6. Fornyelse og innovation er ikke i top

7. For få nye vækstvirksomheder

8. Behov for en mere effektiv offentlig sektor

9. For lidt konkurrence

10. Et samfund uafhængigt af fossile brændsler

Fokus i rapporten for REG LAB – erhvervsskolernes rolle som erhvervsfremmeaktør

1. Produktiviteten står i stampe

2. Konkurrenceevnen er under pres

3. Uddannelsesniveau sakker efter de bedste lande

4. Demografisk modvind

5. Beskedent arbejdsudbud

6. Fornyelse og innovation er ikke i top

7. For få nye vækstvirksomheder

8. Behov for en mere effektiv offentlig sektor

9. For lidt konkurrence

10. Et samfund uafhængigt af fossile brændsler

Erhvervsskolernes indsatsområder – tre kerneopgaver og en frivillig opgave!

**Udbyde
erhvervsrettede
uddannelser på højt
niveau**

**Opkvalificering af
ufaglært og faglært
arbejdskraft**

**Sikre højt elevoptag
og lavt frafald**

**Innovation og
virksomhedsudvikling**

”Man behøver som erhvervsskole ikke at bøvl med alt det, der handler om erhvervssamspil for at klare sig godt. Der er ingen, der belønner os for det eller vurderer os på det. Det er rent lystdrevent.”

Direktør Michael Bang, CELF”

Hvorfor satser nogle erhvervsskoler alligevel på innovation og virksomhedsudvikling?

- ✓ Ønske om at agere mere behovs- og markedsstyret
- ✓ Faglig udvikling – positiv afsmitning på kerneaktiviteter, herunder bedre mulig-heder for at behovsrette uddannelser
- ✓ Tiltrækning af kreative og ressourcestærke unge
- ✓ Regional udvikling som mål
- ✓ ..... **til dels** nationale og regionale vækststrategier (er med til at skabe fokus på innovation, iværksætteri mv.)

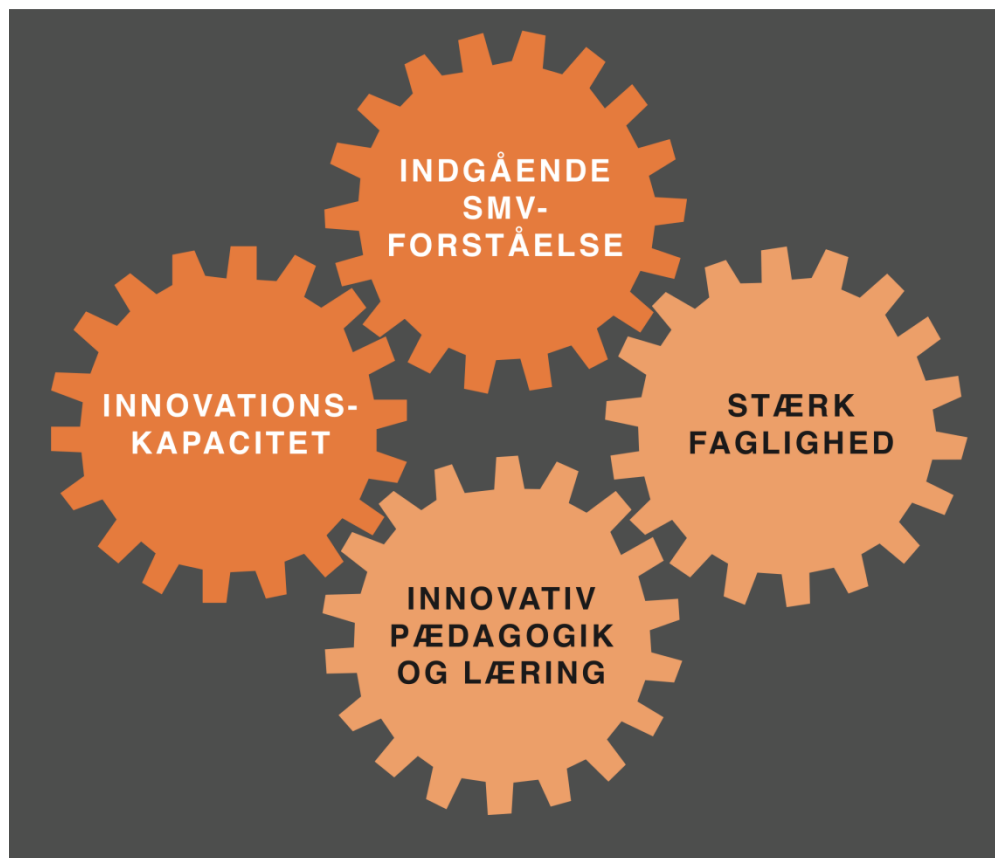
Hvorfor stiger virksomhedernes behov og interesse?

Nye trends i vidensamfundet

- **Partnerskaber om innovation:** Flere og flere innovationer skaber i partnerskaber – ofte med deltagelse af videninstitutioner. Den enkelte virksomheder besidde ikke selv alle de kompetencer, der skal til.
- **Stigende betydning af iværksætter:** Næsten 40 pct. af væksten i moderne økonomier kommer fra iværksættere. Uddannelsesinstitutioner spiller nøglerolle.
- **Øget konkurrencepres:** Globaliseringen skaber et stort pres på SMV'ere. Afgørende med effektiv spredning af teknologi, nye organisationsformer, nye innovationsværktøjer.

Erhvervsskolernes særlige kompetencer på erhvervsfremmeområdet

Fire sammenhængende kompetencer

Evne til at gøre ny viden operationel

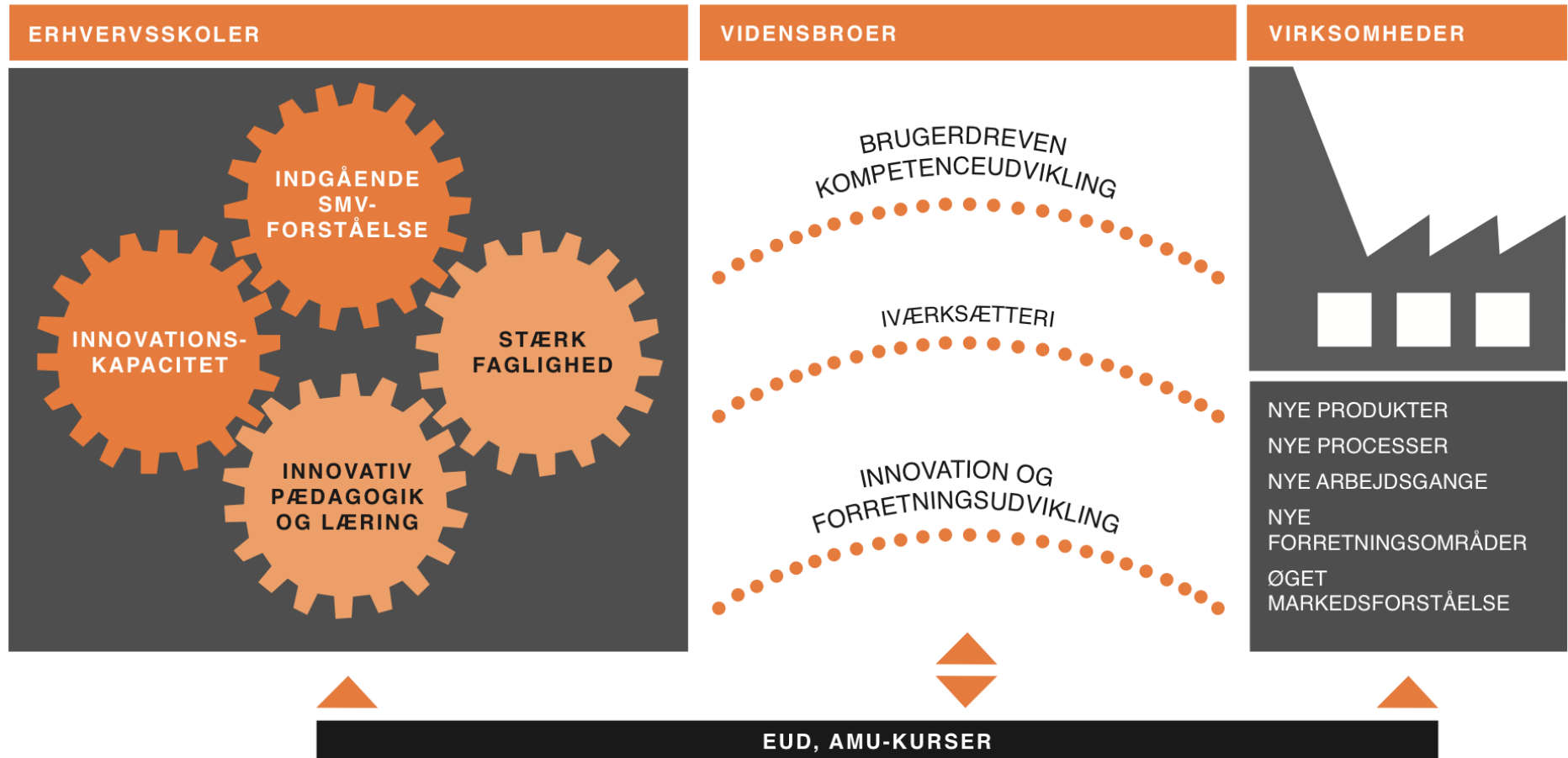
-Erhvervsskolerne kan omsætte ny viden til metoder, kompetencer, værktøjer mv., som SMVer kan tage i anvendelse

- Erhvervsskolerne som "videnelevator" – evner at bringe forskning/teori mv. ned på et praksisrelateret niveau

“Vi er ikke en højteknologisk virksomhed. Vi har oplevet eksperter, der talte til os som om vi var Danfoss eller Lego. Det er vi ikke. Vores problemer er af en karakter, hvor hverken traditionel rådgivning eller universiteterne slår til. Erhvervsskolernes kobling af ny viden med stor praktisk indsigt i vores fag kan ruste os til den globale konkurrence”

**produktionschef Knud Jepsen,
DAL-BO A/S**

Erhvervsskolernes samspil med erhvervslivet – tre nye videnbroer

Videnbro 1. Brugerdreven kompetenceudvikling - efteruddannelse med afsæt i forretningsmæssige mål

FØR:

- Dialog om udfordringer i virksomheden
- Dialog om konkrete virksomhedsmål
- Afdække processer, arbejdsgange, mv.
- Fælles planlægning af forløb

UNDER:

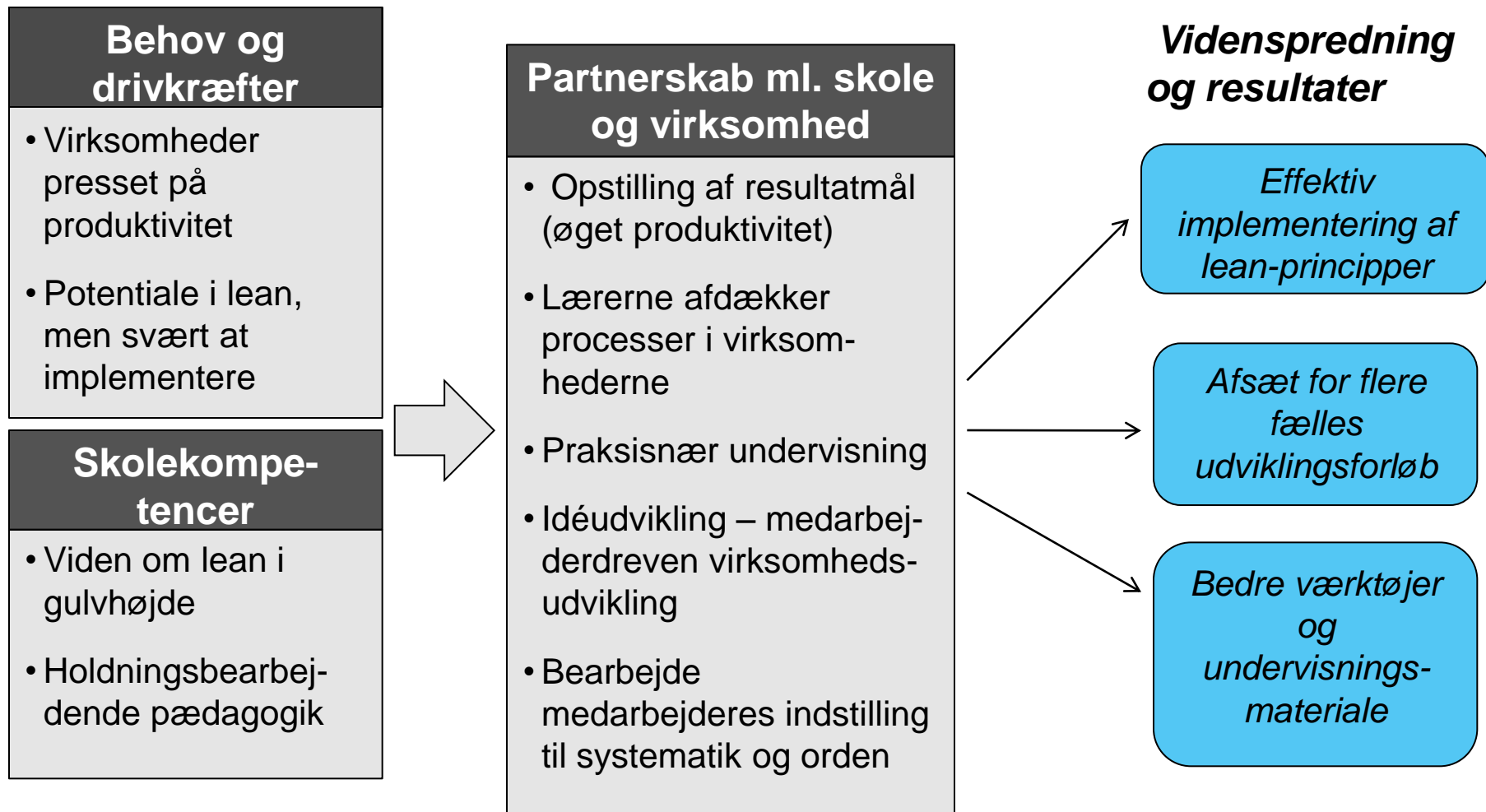
- Praksisnær undervisning der samtænker teori og praksis
- Virksomheden som læringsarena
- Idéudvikling

EFTER:

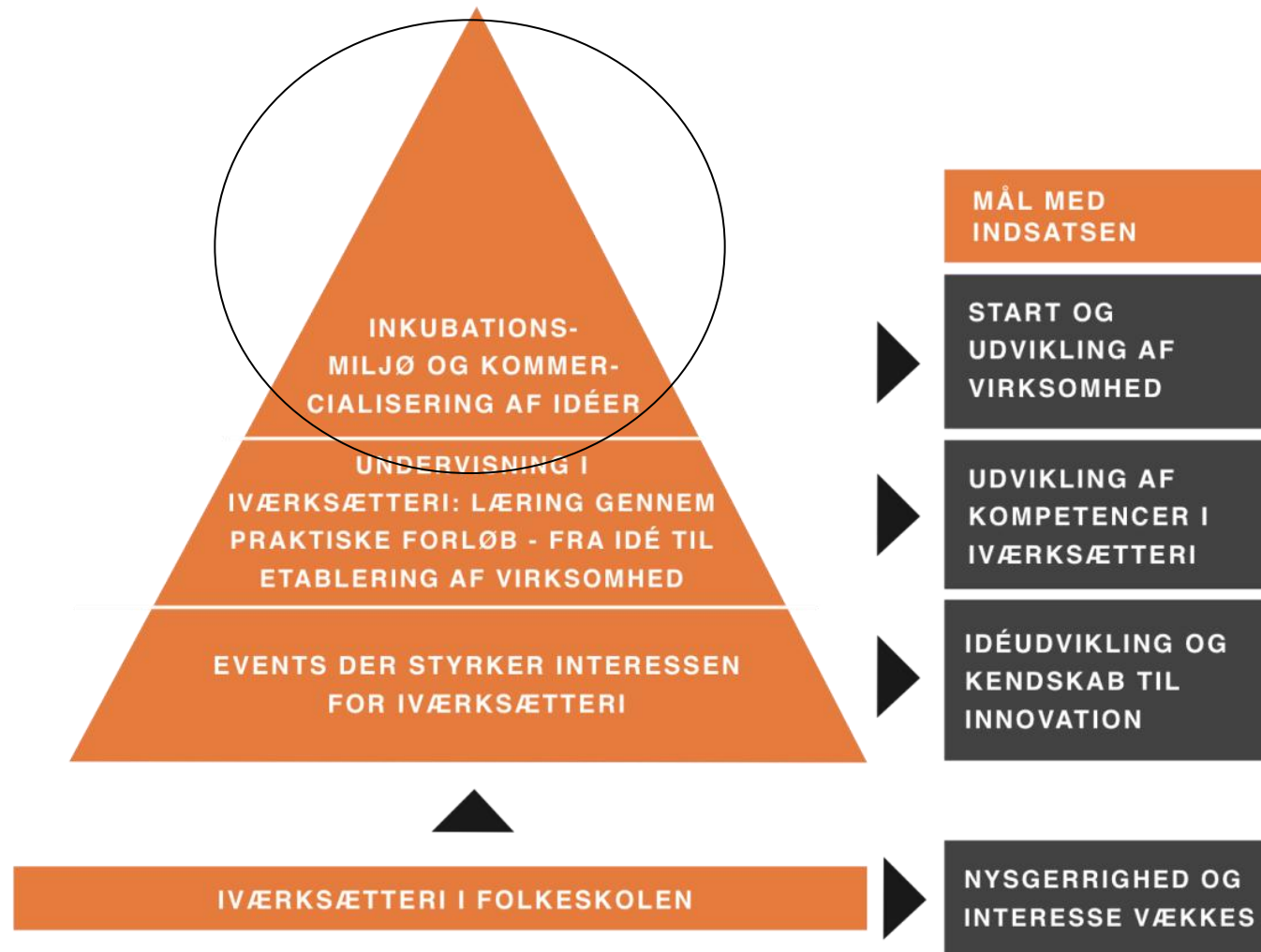
- Opfølgende besøg
- Drøfte implementering og brug af kompetencer
- Effektmåling
- Evaluering
- Opfølgende tiltag

Integreret og sammenhængende forløb

Eksempel Merkantec og AMU-Syd udbreder leanprincipper til hhv. Hatting K/S og DAL-BO

Videnbro 2. Iværksætteri – etablering af nye virksomheder og kommercialisering af idéer skabt i undervisningen

Videnbro 2. Iværksætteri – etablering af nye virksomheder og kommercialisering af idéer skabt i undervisningen

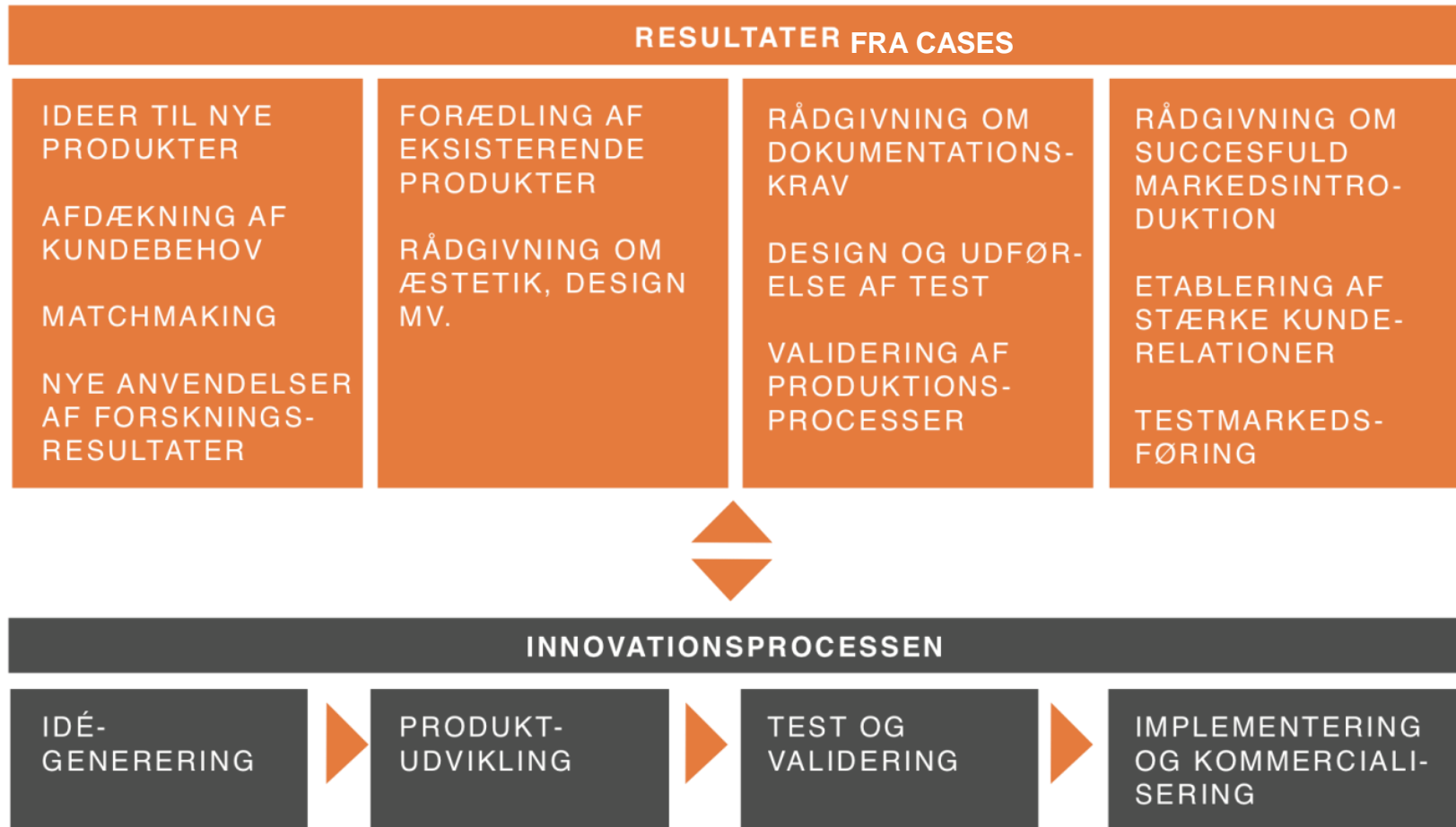
Tre tilgange:

- *Basis.* Elever med gode idéer gives mulighed for at trække på skolens faciliteter, udstyr og lærerkræfter
- *Udvidet.* Inkubator for elever/ unge der vil starte egen virksomhed.
- *Best practise.* Sammenhængende iværksætterinfrastruktur. Opbygning af stærkt lokalt netværk, hvor eleverne får adgang til vifte af ydelser. Dvs. inkubator, sparring, rådgivning, finansiering, matchmaking med interesserede virksomheder, etc.

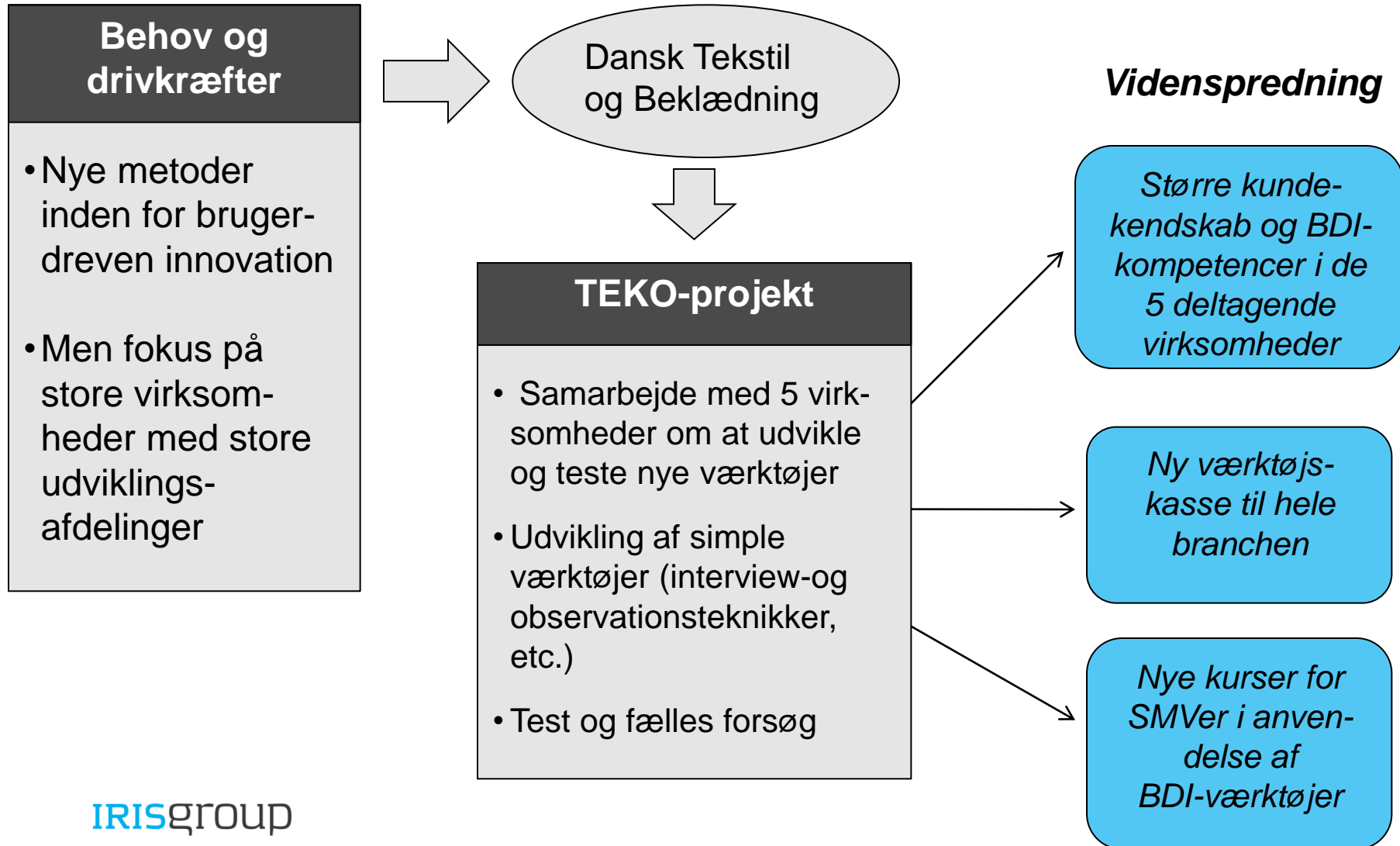
”Vi er tre HTX elever, der har udviklet idéen til et parfumeplaster til allergikere. Vores lærer i iværksættereri lagde vægt på, at den idé vi udviklede tog udgangspunkt i et dagligdags problem. Vi kom frem til idéen om parfumeplasteret. Nu har vi etableret til et selskab sammen med et medical device firma i Lyngby. De vurderer det globale potentiale til 1,5 mia. kr.”

**Opfinder Søren Aamund,
Sensitiv**

Videnbro 3. Innovation og forretningsudvikling – samspil foregår på en bred vifte af områder!

Eksempel. TEKO udbreder BDI-metoder til mode- og beklædningsbranchen

Andre eksempler - kort

- Udbredelse og anvendelse af nye forskningsresultater. *Holstebro Tekniske Skoles* har samarbejdet med *Slagter Berthelsen* om metoder til udskæring og røgning af nye oksekødsprodukter – baseret på forskning på DJF.
- Virksomheder bruger erhvervsskoler som ekstern udviklingsafdeling. Fx *Nordex Food* brug af *Food College Aalborg* til at udvikle nye, innovative opskrifter, hvor Nordex' produkter (fetalignende oste) indgår.

Hvad er det samfundsøkonomiske potentiale?

BRUGERDREVEN
KOMPETENCEUDVIKLING

IVÆRKSÆTTERI

INNOVATION OG
FORRETNINGSUDVIKLING

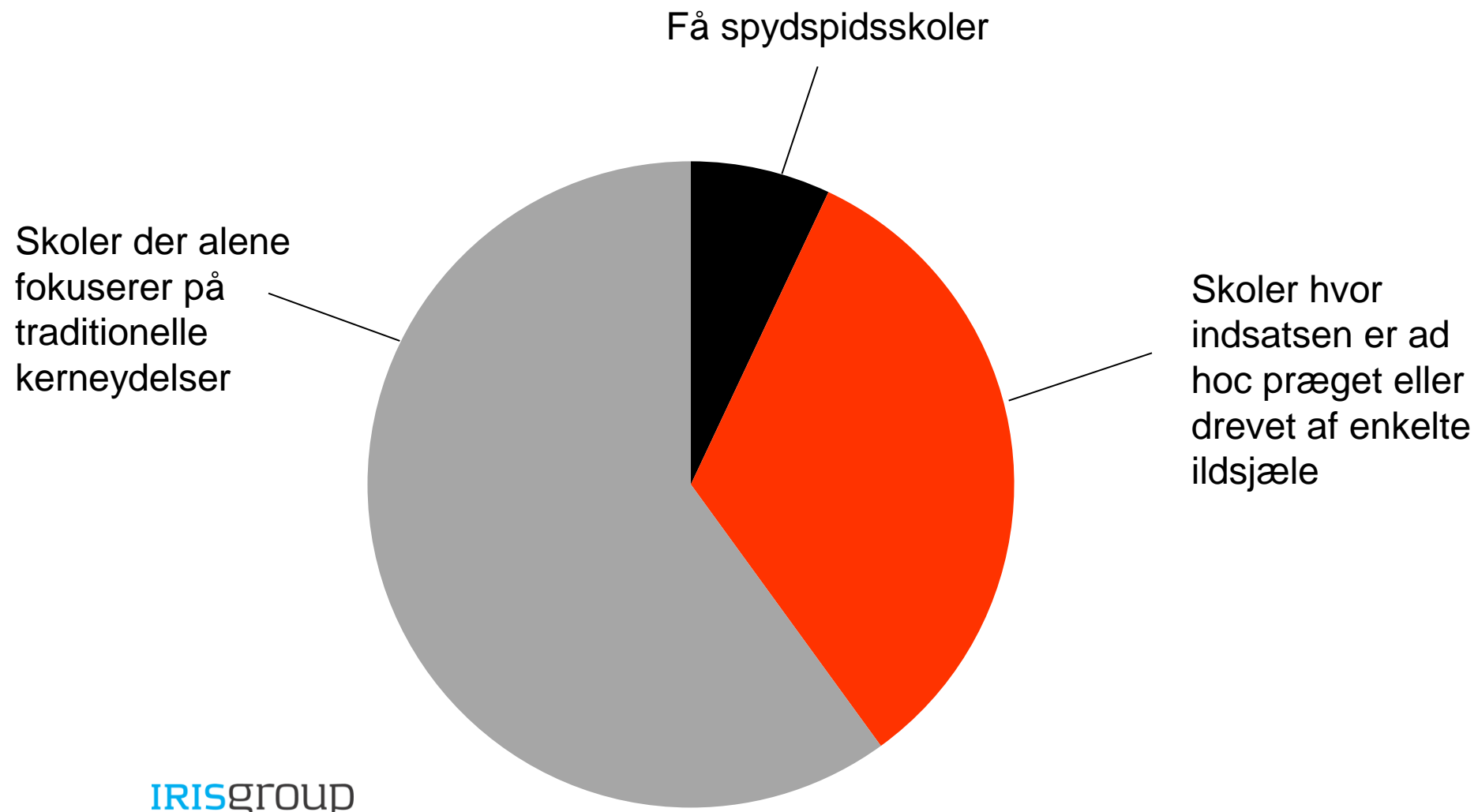

IRISgroup

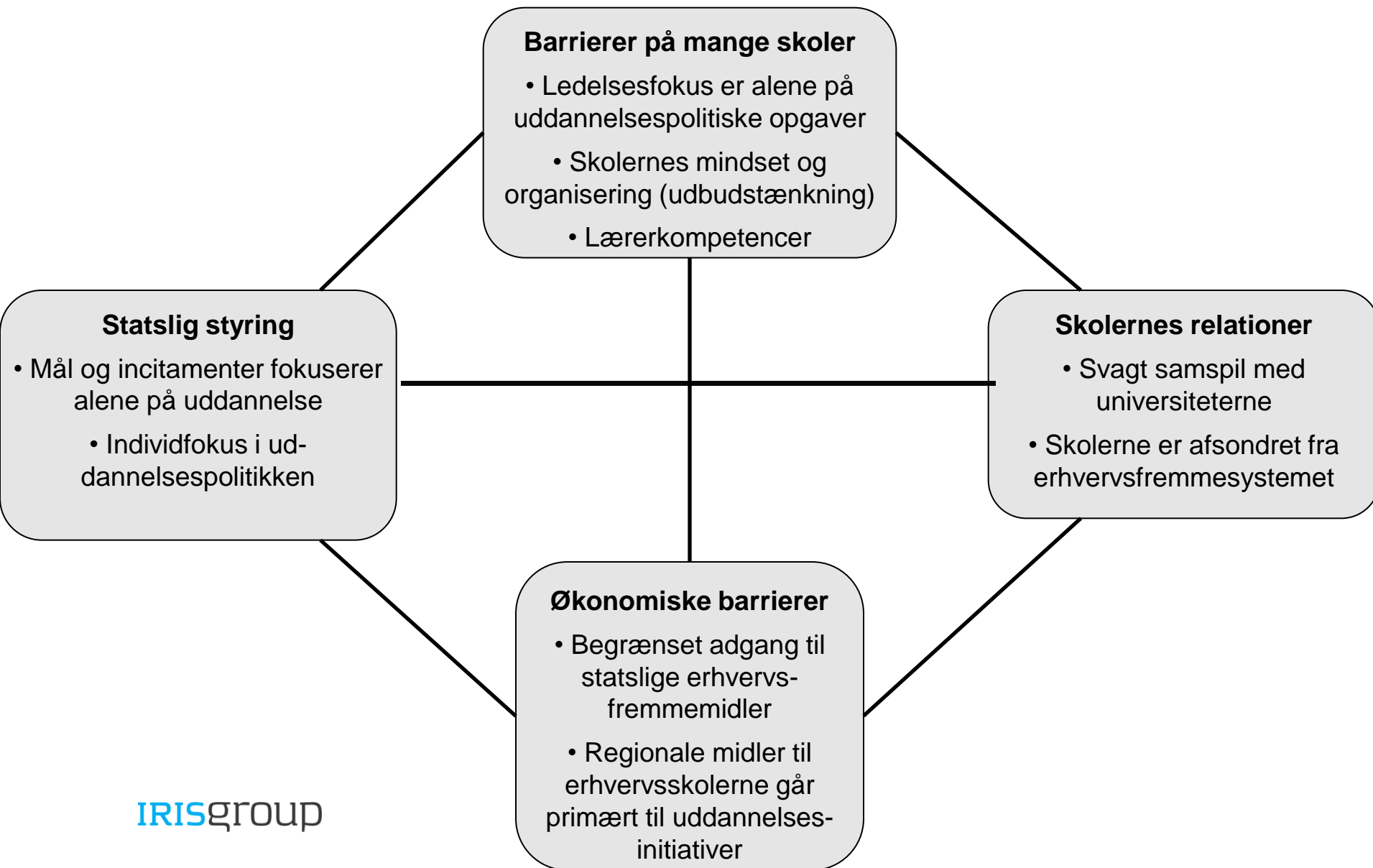
Effekter i de kortlagte cases:

- Store produktivitetsløft – fx gennem leanforløb og effektiv implementering af ny teknologi
- Større kundeloyalitet og stærkere kunde-leverandør relationer
- Mange nicheprodukter der rammer udækkede behov. Behovsdreven idéudvikling – eksempler på stort vækstpotentiale
- Virksomheder der udvikler nye produkter og forretningsområder
- Succesfuld markedsintroduktion af nye produkter/koncepter gennem rådgivning, forsøg og test på skolerne

Hvor udbredte er de tre nye videnbroer?

Udbredelsen af videnbroerne bremses på flere skoler af række sammenhængende barrierer!

Anbefalinger

Hvad siger erhvervsskolerne?

”Det er paradoksalt, at erhvervsskolerne ikke er tiltænkt en større rolle i den nationale iværksætterpolitik. Vi er rettet mod erhvervslivet, vi stimulerer kreativiteten, og uddannelserne giver de unge kompetencerne til at starte virksomhed. Alle forudsætninger er i orden. Men det er rammerne ikke”.

”Erhvervsskolernes medarbejdere er ikke gearet til at omsætte gode idéer til nye koncepter. De nye idéer bremses af systemisk tænkning. De forsøges indpasset i almindelige AMU-koncepter. Hvis de ikke kan indpasses, dør de.”

Tre spørgsmål til debat

- Kan erhvervsskolernes rolle inden for videnspredning og erhvervsfremme betones stærkere i skolernes overordnede rammer? Hvordan? Er det nødvendigt?
- Hvad kan regionerne, Vækstfora og kommunerne gøre for at styrke erhvervsskolernes rolle i erhvervs- og innovationspolitikken?
- Hvad skal skolernes ledelser og bestyrelser gøre for at udvikle og nytænke skolernes samspil med erhvervslivet?